

Motion till riksdagen

1986/87:Jo765

Sven Munke (m)

Besvärsrätten enligt miljöskyddslagen

Besvärsrätten enligt miljöskyddslagen utvidgades i samband med lagändringen 1981. Lokala arbetstagarorganisationer och kommunen fick besvärsrätt. Kommunen avgör själv vilket organ i kommunen som handhar besvärsrätten.

Skälet till den kommunala besvärsrätten anges i proposition 1980/81:92 s. 40 och 82.

Kommunernas besvärsrätt bör ses som ett led i strävandena att stärka kommunernas ställning på ML:s område. Såsom utredningen har antytt ger en besvärsrätt för kommunerna en möjlighet att ta tillvara kommunmedlemmarnas intresse av en god miljö. Eftersom ett tillståndsbeslut enligt ML inte får stå i strid med kommunala planer skall det inte behöva bli aktuellt att utnyttja besvärsrätten i de fall kommunen inte accepterar lokaliseringen av en viss miljöfarlig verksamhet. Miljön inom en kommun kan påverkas inte bara av störningar från miljöfarlig verksamhet inom kommunen utan också av störningar från sådan verksamhet i närbelägna kommuner. För att på bästa sätt kunna skydda den egna miljön måste en kommun enligt min uppfattning ges besvärsrätt även i fråga om tillståndsbeslut som gäller miljöfarlig verksamhet i en närliggande kommun.

Med anledning av att man i flera remissyttranden har tagit upp frågan om vilken kommunal myndighet som skall utöva kommunens besvärsrätt vill jag framhålla att den frågan bör varje kommun ha frihet att själv bestämma om.

Den avgörande förutsättningen för om besvärsrätt föreligger är om kommunens yttre miljö kan bli utsatt för störningar från den aktuella verksamheten eller denna på annat sätt berör ett miljöintresse hos kommunmedlemmarna.

Bl. a. socialstyrelsen framhöll i sitt remissyttrande att det är angeläget att besvärsrätt tilldelas hälsovårdsnämnden.

Som framgår av motiven till den kommunala besvärsrätten är det risken för störningar i yttre miljön som utgör grunden för kommunens besvärsrätt. I kommunerna finns en specialreglerad nämnd, miljö- och hälsoskyddsnämnden, som har till uppgift att se till att olika lagar på miljöområdet efterlevs. Miljö- och hälsoskyddsnämnderna kan ta över tillsynen enligt miljöskyddslagen.

Enligt regeringsformen får fullmäktige eller andra organ i kommun eller stat inte bestämma hur förvaltningsmyndighet skall i särskilt fall besluta i ärende som gäller tillämpning av lag (RF 11:7). Denna bestämmelse markerar förvaltningsmyndigheternas självständighet.

Kommunerna bedriver omfattande miljöfarlig verksamhet. avlopspre-

ningsverk, renhållningsverk, men även biltrafikens miljöstörningar faller till stor del på kommunernas ansvar. I frågor där miljökrav riktas mot kommunen genom t. ex. koncessionsbeslut om avloppsreningsverk har kommunen således dubbel besvär rätt, dels som miljöstörande part med intresse att hålla nere kostnaderna för miljöåtgärderna, dels genom kommunens allmänna besvär rätt för att skydda kommuninvånarna från miljöstörningar. Även när det gäller privata företag kan kommunen ha intresse av att välja företagets sida av hänsyn till sysselsättning och liknande framför miljöskäl.

Erfarenheterna visar att kommunerna är obenägna att delegera besvär rätten till miljö- och hälsoskyddsnämnderna. Miljöintressena beaktas därför inte i den utsträckning som de borde. Fallet ScanDust i Landskrona är ett exempel på att kommunstyrelsen går emot miljö- och hälsoskyddsnämnden i en allvarlig miljöfråga. Även prövningen av Saab-fabriken i Malmö visar att kommunstyrelsen kan vara tillskyndare av en miljöfarlig verksamhet medan miljö- och hälsoskyddsnämnden med sina mätningar och beräkningar uttalar farhågor om miljöeffekterna.

Alla de ovannämnda omständigheterna utgör tillräckliga skäl för att förstärka miljö- och hälsoskyddsnämndernas ställning i det kommunala miljöarbetet. En sådan åtgärd är att ge miljö- och hälsoskyddsnämnderna besvär rätt enligt miljöskyddslagen.

Hemställen

Med stöd av det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om ändring av miljöskyddslagen (SFS 1981:420) 48 § så att även miljö- och hälsoskyddsnämnden ges besvär rätt.

Stockholm den 27 januari 1987

Sven Munke (m)